

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Ластовецького Василя Омеляновича щодо офіційного тлумачення положень статті 21, частини другої статті 23 та частини другої статті 39¹ Кодексу законів про працю України

м. К и ї в
22 червня 2000 року
№ 43-у/2000

Справа № 2-47/2000

Конституційний Суду України у складі суддів Конституційного Суду України:

Скоморохи Віктора Єгоровича – головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Євграфова Павла Борисовича,
Корнієнка Миколи Івановича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мартиненка Петра Федоровича,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Селівона Миколи Федосовича,
Тимченка Івана Артемовича,
Тихого Володимира Павловича,
Чубар Людмили Пантеліївни – суддя-доповідач,
Яценка Станіслава Сергійовича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Ластовецького Василя Омеляновича щодо офіційного тлумачення положень статті 21, частини другої статті 23 та частини другої статті 39¹ Кодексу законів про працю України.

Заслухавши суддю-доповідача Чубар Л.П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Громадянин Ластовецький В.О. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень статті 21, частини другої статті 23 та частини другої статті 39¹ Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП України), а саме:

– чи є трудовий контракт формою строкового трудового договору та чи поширюються норми чинного законодавства (зокрема, статей 23 та 39¹ КЗпП України) стосовно строкових трудових договорів на трудові контракти;

– як слід розуміти словосполучення “характеру наступної роботи, або умов її виконання” та слово “переукладені”, що містяться відповідно у частині другій статті 23 та частині другій статті 39¹ КЗпП України.

2. З матеріалів конституційного звернення вбачається, що у червні 1994 року Ластовецького В.О. було призначено на посаду професора кафедри обліку, контролю і аналізу виробництва економічного факультету Чернівецького державного університету ім.Ю.Федьковича за контрактом, як видом трудового договору, на строк з 1 липня 1994 року до 30 червня 1995 року. За заявою Ластовецького В.О. строк його роботи на зазначеній посаді наказом ректора університету № 140-к від 29 червня 1995 року було продовжено до 30 червня 1996 року. Після закінчення цього строку Ластовецького В.О. звільнено з займаної посади на підставі пункту 2 частини першої статті 36 КЗпП України.

У липні 1996 року Ластовецький В.О. звернувся до суду з позовом до Чернівецького державного університету про поновлення на роботі і стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу. У позовній заяві він посилався на те, що у 1995 році з ним було переукладено строковий трудовий договір. Тому, як вважає заявник, його не мали права звільняти, оскільки згідно зі статтею 39¹ КЗпП України трудовий договір став контрактом, укладеним на невизначений строк. Справа розглядалась судами неодноразово. Останнім рішенням Кам'янець-Подільського районного суду Хмельницької області від 3 червня 1998 року, яке ухвалою судової колегії в цивільних справах Хмельницького обласного суду від 30 липня 1998 року залишено без змін, Ластовецькому В.О. у позові було відмовлено.

З'ясовуючи правову природу трудових відносин сторін, суд виходив з того, що згідно з частиною другою статті 39¹ КЗпП України строкові договори вважаються такими, що укладені на невизначений строк лише тоді, коли вони переукладаються один чи декілька разів. А продовження за згодою сторін терміну дії строкового договору, як це мало місце у даному випадку, за висновком суду не є його переукладенням і не тягне за собою наслідків, передбачених частиною другою статті 39¹ КЗпП України. Тому суди дійшли висновку, що згідно з пунктом 2 частини першої статті 36 КЗпП України Чернівецький університет мав підстави для припинення контракту, укладеного з Ластовецьким В.О.

Водночас за протестом заступника Голови Верховного Суду України постановою президії Хмельницького обласного суду від 1 березня 1999 року з мотивувальної частини попередніх судових рішень виключено висновки про те, що передбачені укладеним з Ластовецьким В.О. контрактом трудові відносини, з урахуванням характеру роботи та умов її виконання, підпадають під ознаки наведених у частині другій статті 23 КЗпП України випадків, на які положення частини другої статті 39¹ КЗпП України не поширюються. Суд дійшов висновку, що характер роботи, умови її виконання педагогічними та науково-педагогічними працівниками закладів освіти, що є у державній власності, дають можливість встановлювати з ними трудові відносини як на визначений, так і на невизначений строк.

Ластовецький В.О. мав можливість порушити питання про продовження трудових відносин відповідно до Положення “Про порядок наймання та звільнення педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти, що є у державній власності” (пункти 4.8, 4.9), затвердженого наказом Міністерства освіти України від 5 серпня 1993 року № 293 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 серпня 1993 року за № 104, але не скористався цим правом.

3. Згідно зі статтею 94 Закону України “Про Конституційний Суд України” підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод. У матеріалах справи такі дані відсутні.

Однаковість практики застосування законодавства і усунення неоднозначності застосування законодавства судами в їх рішеннях вирішуються шляхом перевірки

чи порядку нагляду. Рішення Ленінського районного суду м.Чернівці, а також ухвала судової колегії в цивільних справах Чернівецького обласного суду щодо цієї справи, на які посилається Ластовецький В.О., в касаційному порядку скасовані. А отже, Конституційний Суд України не може їх враховувати для вирішення питання про неоднозначність застосування судами норм КЗпП України, зазначених у конституційному зверненні.

Єдиними чинними рішеннями у справі є рішення Кам'янець-Подільського районного суду Хмельницької області та ухвала судової колегії в цивільних справах Хмельницького обласного суду зі змінами, внесеними постановою президії Хмельницького обласного суду.

Викладене дає підстави стверджувати, що суб'єкт права на конституційне звернення просить дати офіційне тлумачення зазначених положень КЗпП України не у зв'язку з їх неоднозначним застосуванням, а тому що він не погоджується з судовим рішенням. Проте дослідження фактичних обставин справи, питання законності актів органів державної влади не є компетенцією Конституційного Суду України (стаття 14 Закону України "Про Конституційний Суд України").

4. Таким чином, конституційне звернення Ластовецького В.О. не відповідає встановленим Конституцією України та Законом України "Про Конституційний Суд України" вимогам.

5. Колегія суддів Конституційного Суду України з конституційних подань та звернень ухвалою від 8 червня 2000 року відмовила у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України "Про Конституційний Суд України".

Враховуючи наведене та керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 45, 50, 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Ластовецького Василя Омеляновича щодо офіційного тлумачення положень статті 21, частини другої статті 23 та частини другої статті 39¹ Кодексу законів

про працю України на підставі пункту 2 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України” – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ